

KRONIKA OBCE HNĚVOTÍN

2001

WEBOVÁ KOPIE

Sepsala
Jindřiška Flášarová

ROK 2001

Jak ho přivítat, když oslavy na přivítání nového století a tisíciletí jsme si nesprávně odbyli již loni? Nové století a tisíciletí končí 31. prosincem 2000 a začíná 1. lednem 2001, tak se konečně kapacity dohodly. Přípravy velkolepých oslav koncem roku 2000 byly v plném proudu a nedaly se zastavit. Letos tedy oslava jen o málo větší než jiná léta. Ale co si vlastně přát jiného než zdraví, spokojenost, úspěchy, očekávání, že nám bude o malinko lépe než dříve a že se náš kraj dostane z posledního místa v republice na lepší umístění. A zrovna to poslední přání zůstalo nesplněno.

Během roku jsme ve zprávách sledovali násilí, místní války, politické rozmišky, rozbujelou kriminalitu, pohromy přírodní i umělé, působené člověkem nejen v letošním roce. A pak, 11. září ve 14:45 hod. (americký čas je 8:45 h.), došlo k neslýchanému útoku na symboly Ameriky, na Světové obchodní centrum v New Yorku a Pentagon ve Washingtonu. Ze Světového obchodního centra zbyly sen trosky, které pohřbily stovky lidí. Teroristé svým dokonale promyšleným atentátem ukázali, že na naší planetě neexistuje nezranitelné místo.

Terorismus není novinkou, mnoho let lze pozorovat vzrůst teroristických akcí po celém světě, neboť tímto způsobem si vzájemní nepřátelé vynucují nové a nové požadavky, v mnoha případech naprosto nesplnitelné. Co pumových a jiných teroristických akcí bylo provedeno a stále pokračují. Ale teprve po útoku v Americe dochází na odpověď ze strany země, kde k tomuto mimořádnému útoku došlo. Amerika odpovídá, ale bojuje proti neviditelnému nepříteli a odnášejí to obyvatelé. Jak vlastně lze bojovat? Tak začala nová válka, válka, se kterou nejsou žádné zkušenosti, válka proti nepříteli, který se odmítá představit a od kterého nevíte, kdy a kde zase udeřil. Dnes hlavním viníkem není stát nebo režim. Tato válka bude trvat dlouho a výsledek je nejasný, nikdo se neodvážá předpovědět, jaký bude. Neviditelný protivník útočí proti všemu, co je nám drahé a dokonce zbraněmi, které jsme mu kdysi prodali.

Tato hrůza vtrhla do našich domovů, sledovali jsme teroristický útok v přímém přenosu v televizi. Kdo v té chvíli mohl, přilepil se na televizní obrazovku a zprvu se zdálo, že jde o neuvěřitelné neštěstí nebo katastrofický film, ale o 18 minut později narazilo další letadlo i do druhé věže a opravdu v přímém přenosu. Nemohli jsme si vydechnout úlevou, jako v roce 1938 Američané, kteří se vyděsili při vysílání hry Orsona Wellse o napadení Země marťany a zjistili, že je to hra. Teroristický útok stál životy lidí, kteří tam pracovali, i těch, kteří se přišli jen podívat, ale stál i životy záchranářů. Symbol Ameriky se změnil v apokalypsu.

Tento útok znejistil život lidí na celé zemi. Strach se dotýká nás všech. Máme se stále bát? Máme v tom strachu stále žít? To asi ne, ale předchozí jistota se bude hledat dlouho a není jisté, zda se vůbec ještě najde. Možná, že už ji hledáme marně.

Normální svět přestal existovat, ale žít se musí dál.

Za každou akci, která se stane, ať dobrá nebo zlá, bude stát v pozadí tento hrůzný čin i s jeho následky na lidských duších.

POČASÍ

I v letošním roce s námi počasí pohrávalo. Během celého roku bylo spíše chladnější počasí, vysoké letní teploty velmi vzácné, zima se také nevyvedla. Na počasí bylo možno si stále naříkat.

LEDEN – na začátku trochu větší sněhová nadílka, pak už leden sněhem šetřil, mrazy ani v noci nepřekročily -12 st. C. Přes den občas taje, zimní tak očekávané radosti se dětem v tomto měsíci spíše vyhnuly.

ÚNOR – konečně začátkem bylo trochu více sněhu, radost jen krátká, během dvou dnů není po něm ani památka. V první dekádě mimořádně teplé počasí nastoupilo po krátké, mrazivé zimě. Rtuť teploměru stoupá v poledních hodinách až ke 14 st. C. Druhá dekáda začíná nočními mrazíky, rozkvetlé sněženky, ukazující se krokusy a ranné tulipány se chvějí zimou. Koncem dekády sněží, mrzne, silné větry se mění ve vichřice. Sníh, který mizel i z hor, se vrací a na horách zůstává. Těšení na jaro se zcela zhatilo, noční mrazy stoupají k -15 st. C, přes den kolem nuly a s novým sněhem se vrátila zima. Dýchla do ulic mrazivým dechem, kraj zahalila do sněhových závojų, na silnice se vrátily sněhové jazyky, venku se brada rozklepe zimou. Pořádná zima konečně začala, ale podle zkušeností to není dobře. Staré pořekadlo sice říká, že únorové zimy se

báli cikáni, ale počátkem února, ne na jeho konci. Zima vládne a my toužíme po jaru.

BŘEZEN – v prvních dnech nesmělé připomínky, že se blíží jaro, v noci mrazíky, dny teplejší. První dny sněží, televizní „rosnička“ by to nazvala sněhánky, ale přece jen se otepluje. Konec března připomíná přísloví „Březen za kamna vlezem“ a je to pravda. Kdo se dal nalákat a vysadil do pařeniště sazeničky, má starosti s nočními mrazy. Ani první jarní den – 20. března ve 14 hodin – přesto, že slunce stojí kolmo nad rovníkem, nám jarní čas neukázal. /První jarní den se určuje podle astronomických výpočtů, nejčastěji je to 21., letos je jinak/. Ještě koncem měsíce chybí teplo a hlavně sluníčko. Hodně přší, a to je dobře.

DUBEN – nám ukazuje vlídnější tvář. Noci jsou studené, ale ne mrazivé. Teplota v první dekádě stoupá k 15 st. C, na slunci, pokud občas svítí, se vyšplhá až k 25 st. C. Očima vytahujeme jarní trvalky a první krásnou sluneční neděli se pomalu lidé dostávají ze zimního stresu. Ale už v úterý zase přší, sluníčko se na nás asi zlobí. Ve druhé dekádě v noci až -5 st. C, strach sadařů o rozkvétající meruňky byl oprávněný. Říká se, že příroda má připraveno sedmero druhů počasí a v letošním dubnu je všechny střídá. Na horách znovu sněží, jak by ne, když sníh poletuje i u nás. Koncem druhé dekády meteorologové konstatují, že máme za sebou nejstudenější počasí v této době – až o 5 st. – za posledních 30 let. Krásný den byl 24., slunečno, mírný větřík a naděje na další pěkné dny, které se splnily.

KVĚTEN – první dny rekordní teploty, velmi pěkně, až koncem první dekády ochlazení, které se střídá s vedry a následkem toho to počasí ničivé bouřky. Zápavy a krupobití se nám vyhnuly a s politováním lidé v televizi sledovali sílu vichřice v jiných místech. Pěkné, teplé počasí ve druhé dekádě trvá,

ani zmrzlí muži nepřinesli mrazík /12., 13., 14. Pankrác, Servác, Bonifác/. Jen ty nezvyklé rozdíly teplot nejen mezi dnem a nocí, ale např. ze 16. na 17. to bylo 12 st. C, a navíc veliký liják. Ulicemi obce se vylily proudy kalné vody plné hlíny z polí. Květnové dny mimo lijáků, neodpovídaly pranostice, že v máji nemá pastýřovi oschnout hůl. Veliká průtrž mračen a dlouho nic přírodě vlastně neposlouží. Konec května byl chladný.

ČERVEN – začátek průměrně až o 8 st. C chladnější než jiná léta. Na horách poletují sněhové vločky, odtud vane do nížin chlad. I když celkově byl červen studený, přece jen koncem se ukázalo pár pěkných dní.

ČERVENEC – začátek prázdnin se moc nepovedl, první dva dny bylo pěkně, ale pak... Již třetí den přímo podzimní, celá dekáda chladno, občas prší. Druhá dekáda je přímo extrémní, vedra se střídají s chladnem, bouřky honí jedna druhou, u nás spadlo jen pár krup, ale již vedlejší vesnice na tom byly mnohem hůř. Deště tolik, že zase hrozily zátopy na některých místech jako před 4 lety. Nejvíce postiženo je Poodří. Z velkého chladna třetí dekáda přešla do tropických veder, teploměry ukazují i více než 30 st. C. 24. července se přes náš mikroregion přehnalo tornádo. Nejvíce škod způsobilo v Čechách pod Kosířem. Tento páteční den odnášel lidem střechy nad hlavou a lámal stromy jako sirky. Tornádo postupovalo od Kostelce na Hané směrem na Čechy pod Kosířem. U Pěňčina a Přemyslovic zaniklo. Tornádo – nikoho nenapadlo, že tornáda, která se vyskytují v Kansasu a Oklahomě, se mohou objevit i u nás. Při večerních zprávách byl každý od nás rád, že ačkoliv bylo tornádo tak blízko, měli jsme štěstí a nám se vyhnulo.

SRPEN – konečně zlepšení, zpožděné žně mohou pokračovat. Občas prší, ale vysoké teploty vodu rychle vysuší. Srpen se velice vydařil. Léto, jak má být.

ZÁŘÍ – deštivé, není bezmála dne, kdy by nepršelo, obloha pláče, že děti musí zase do školy. Normální deště střídají lijáky. Studeno, chladno, mlhy, silné větry. Po „babím létě“ ani vidu, ani slechu.

ŘÍJEN – objevilo se až začátkem tohoto měsíce, takové velké oteplení, 3.ho dokonce nejteplejší den od doby, kdy začalo měření v Klementinu. Byl překonán rekord, starý již 72 roků. Po ránu se hlásí podzimní mlhy, obvykle se k polednímu rozplynou a teplo i slunečno. První dvě dekády mimořádně teplé, dosahují rekordních výšek. Až poslední dekáda se ohlásila pravým podzimním počasím.

LISTOPAD – opět teplejší než jiná léta. Počasí se projevilo na Dušičky na hřbitově, kde na výzdobě převládaly rostlé kytice, kateřiny a velké, krásné chryzantémy. Jen ty větry – tak silné, že převracejí vázy i květináče. Ohlašují se první ranní mrazíky, ochlazuje se i přes den, ale stále je poměrně teplo. Více zamračeno než slunečno, málo prší, mlhy se válejí nejen po ránu, ale vydrží zlobit celý den. Ve třetí dekádě již poletuje první sníh, Beskydy ho už mají 20 cm a Jeseníky 30 cm, z hor k nám již teď chvátá zimní čas. 28. listopadu začal nikoliv poletovat, ale padat sníh a druhý den se probouzeli všichni k velké radosti dětí do bílé nádhery. Ta dlouho nevydržela, za pár dní taje.

PROSINEC – otravuje sníh s deštěm, ale sláva, Mikuláš je na sněhu, na horách je ho místy až 100 cm. Teplota se pohybuje kolem nuly, děti si vroucně přejí, ať jim ta radost vydrží. A drží, ve druhé dekádě až -15 st. C v noci, sněží a

sněží. Sníh na poli i v obci, přes den mrazy, občas mírně nad nulou. Sníh drží a celý prosinec trvá zimní pohádka. Štědrý den po letech bílý a dokonce slunečný. Pamatuje někdo tak krásný den na Vánoce? Touha po bílých Vánocích se splnila, ale jistě opustila řidiče, kteří museli ve sněhové vánici cestovat a prodírat se do cíle své cesty. A bylo nemálo „svátečních“ řidičů, kteří na návštěvu ani nedojeli. Ke spoustám sněhu se přidal silný vítr a neštěstí pro cestování se násobilo. Vítr naváhal na silnice sněhové jazyky a špatně obutá auta neměla naději projet. Však také mnozí neprojeli a přání bílých Vánoc se změnilo v trpkou zkušenost. Sotva silničáři s pluhem cestu projeli, na jejím začátku mohli hned začít znovu, tak vlastně ten boj se sněhem a počasím prohrávali. Ještě na Silvestra nebyly ani u nás všechny silnice sjízdné, například do Křelova. Trvalo 4 dny, než se paní zima trochu uklidnila.

Letos jsme se dočkali pár rekordních veder v létě, ale také velmi studených dnů, velkých výkyvů v počasí a objevení tornáda nás přesvědčuje, že nic není nemožné.

OBECNÍ ÚŘAD

V tomto roce proběhlo 8 zasedání zastupitelstva obce. Tato zasedání jsou veřejná, a kromě červencového, kdy se projednávala splašková kanalizace, zájem občanů byl pramalý. Protože jde o dlouhé vysvětlování, problém kanalizace je v závěru této kapitoly.

Stálým problémem a bolestí je řešení odpadů a je otázkou, zda více plasty, či jiný odpad. Na plasty byly zakoupeny tak zvané „bonbónky“ a protože občané se naučili pít různé druhy vod z plastových lahví, které jsou nevratné, tyto bonbónky nestačí a kolem nich se hromadí kupy lahví v taškách, nebo jen volně pohozené. OÚ navrhl dávat láhve do igelitových tašek a jednou za 3 týdny je nosit k přeplněným bonbónkům, ale s návrhem neuspěl. Občané nejsou většinou ochotni tašky doma skladovat do odvozu. Dalším problémem je rozlišování druhů plastu. Snad cit pro pořádek a pěkný vzhled obce nás naučí se chovat jinak. Stačí si jen uvědomit, že PET lahve se v zemi rozkládají 200 let, konzerva 100 let a sklo dokonce 4 000 let. Právě proto je nutné sběr organizovaně odevzdávat, a ne pohazovat po okolí. Bohužel, pro mnoho občanů to nic neznamená a dále zamořují okolí doma nepotřebným odpadem.

Každoročně probíhá jarní a podzimní úklid a vždy je s podivením, co všechno se doma nahromadí. Mnozí z nás se řídíme heslem, že se třeba již nyní nepotřebná věc může jednou hodit a ironické Murphyho zákony tvrdí, že co jsi dnes vyhodil, zcela určitě budeš zakrátko potřebovat. Ale jednou za čas se v nás hne svědomí a počneme vyhazovat. S údivem pozorujeme, co všechno jsme tak dlouho přechovávali. Při každém úklidu odváží se na útraty obce spousta harampádí. A protože člověk je tvor nepoučitelný, začne „schraňovat“ znovu. Nemálo lidí nečeká na tuto dobu a vyhazuje hned, ale na tak zvané „černé skládky“. Neuvěřitelné množství těchto skládek je na cestě od nás do obce

Žerůvek. Po pravé straně v háječku tato hrůza začíná a pokračuje ve velkém zprava i zleva do příkopů i lesíka. Lesík „Na Skale“ je odpadem doslova zamořený. Lze tu najít nejen pytle s textilem, ale také odpadní sklo, otomany, křesla, gauče, koberce, lina a není v možnostech naší obce, aby tuto neřízenou skládku prováděli jen naši občané. To je vlastně pozůstatek toho, že tu kdysi bývala skládka a v současné době ji pronajímatel SIGMA služby otvírá pro občany jen jednou týdně za nemalý poplatek, prý 50 Kč za 1 tunu. Sama firma dlužila obci za platby nemalou částku 145 941,81 Kč, která již byla splacena.

Boj s černými skládkami je nekonečný, nikdo zatím nenašel způsob, jak takovým skládkám zabránit. Žádná obec nemá peníze na hlídání okolí své obce a jiná cesta není. Zatím se zjišťuje majitel pozemku, kde se černá skládka objevila, nahlásí se na Okresní úřad a zpětně přes zastupitelstvo následuje řízení o odstranění protiprávního stavu. Vkrádá se otázka, jak může majitel pozemku za to, že mu tam někdo odložil své nepotřebné věci a on má drahý odvoz zaplatit? Je to logické?

Staré popelnice pomalu dosluhují, obec zakoupila nové, cena jedné činí 699 Kč a zastupitelstvo schválilo, že je bude občanům prodávat za 350 Kč, což je polovina ceny. I tak se lidem zdají popelnice drahé, obzvláště, když se chystá zvýšení ceny za odvoz odpadu, takzvaná kapitace. Bude stanovena cena, která bude platit pro každého přihlášeného občana v obci. Je ale jiná cesta, když odpadu stále přibývá?

Budovu pečovatelské služby /DPS/ vlastní obec a každý rok jejím obyvatelům zlepšuje bydlení. Letos byly opraveny balkony a nová fasáda do dvora přímo novotou svítí. Dočkaly se výměny taky vstupní dveře u pošty. Další finance pohltila rekonstrukce bytu po paní Kargerové – asi 100 000 Kč – a jako nový obyvatel se přistěhovala paní Kubíčková /bez povinné finanční náhrady 35 000 Kč/. Dále se nově přistěhovali pan Mikulášek a paní Hejtmánová s

finanční náhradou u obou. I důchodců v DPS se do týká zvýšení cen za plyn a OÚ byl nucen zvýšit zálohu na plyn od nového roku také o 15 %.

Za jízdenku na autobus platíme stále více a obec se již několik let snaží o prodloužení městské linky a zatím stále neúspěšně. Při letošních jednáních je tato možnost neprůchodná, je prý neekonomické, aby sem zajížděl autobus z Topolan. Nadějí zůstává ČSAD – IDOS = integrovaný systém dopravy. To znamená, že za cenu jízdenky 10 Kč /což je o 2 Kč méně, než platíme nyní/ by byla možnost pokračovat v Olomouci Městskou hromadnou dopravou do doby 30 minut. Zatím město s touto možností nesouhlasí, ale stále se vyjednává, a protože IDOS má nyní na starosti kraj, snad je ještě naděje.

Ani hlasy, které volají po vybudování přechodu u obchodu Mlčochových /bývalá Jednota/ nebyly vyslyšeny, protože přechody by musely být vybudovány ve velké vzdálenosti od křižovatky a zase by se to občanům nelíbilo. Toto stanovisko na žádost obce zaslala Policie České republiky, dopravní inspektorát v Olomouci. O vybudování zpomalovacího prahu se může jednat a práh by byl povolen za předpokladu, že na něj bude zpracován autorizovaným projektantem na dopravní stavby projekt včetně návrhu dopravního značení. V této souvislosti upozorňuje dopravní inspektorát na některé problémy, které mohou vzniknout po instalaci tohoto prahu, jako např. každé vozidlo bude nuceno před nájezdem zpomalit a znovu se rozjíždět, čímž podstatně stoupne hluchnost, a to může být kritizováno hlavně těmi občany, kteří v této lokalitě bydlí. Dále, pokud se po této lokalitě pohybují těžší vozidla, bude docházet ke vzniku rázů do vozovky a ty mohou způsobovat otřesy, které se časem mohou projevit na blízké zástavbě jako praskliny na zdech apod. Oba tyto návrhy se tedy zdají pramálo uskutečnitelné.

Dále se nelíbí mnohým parkování těžkotonážních vozů na hlavní silnici. Starostka se pokusila o řešení návrhem zákazu stání přes policii a obdržela zamítavou odpověď. Komunikace má šířku 9 m, takže při stání vozidla zůstane

volný jeden jízdní pruh pro každý směr jízdy v šířce 3 m, což je vyhovující. Při stavbě dálničního obchvatu /do Olomouce musíme jezdit přes Topolany nebo Nedvězí a zdražila se i jízda autobusem/ se plánuje s budováním komunikace mezi Hněvotínem a Olomoucí, takzvaná „místní komunikace“ a to by znamenalo, že se obec o ni bude muset starat, což zastupitelstvo odmítá. Silnici ano, ale takovou, která by nezatěžovala obecní pokladnu.

Vybudování nového chodníku před svým domem OÚ podporuje tím, že dlaždice dodá zdarma s upozorněním na možné poškození při budování splaškové kanalizace. Nový chodník od „Večerky“ na křižovatce k bytovkám byl milým překvapením pro obyvatele nejen v této části obce. Budování chodníků zůstává trvalým úkolem, ještě jich nemálo chybí.

Na vybudování tolik potřebného dětského hřiště se našlo místo na hřišti FC Hněvotín v prostoru mezi cvičnou zdí tenisu a Královými. Bylo využito i bývalého tanečního parketu. Podle projektu jsou tu umístěny houpačky, prolézačky a v příštím roce by se děti měly dočkat i pískoviště a maminky laviček na sezení.

V obci se hodně staví a na předpokládané výstavbě obec vybuodovala inženýrské sítě. Výstavba se rozšiřuje i na prostor „Staré chmelnice“ a lidé požadují připojení na vodu a plyn i v prostoru „za humny“. Zde byla stanovena cena za připojení 185 490 Kč, zatímco na Lutínské je to 200 000 Kč. A právě v této lokalitě přibývá zájemců a bude nutná urbanistická studie.

Kolem úhrady za inženýrské sítě vzniklo nedorozumění. Občané, kteří tu vlastní pozemek, si představovali, že ho draho prodají a poplatek za sítě jejich očekávání zklamal. Připadají si okradení. Ale inženýrské sítě vybudovala obec a chce je prodávat, ne darovat. Není tak bohatá, aby si to mohla dovolit. Pozemky obce v této lokalitě se prodávají 300 Kč/m² + cena inženýrských sítí + daň. Občané chtěli svůj pozemek nabízet za 500 Kč/m², což nyní nemohou, protože zaplacením inženýrských sítí by se stavebníkovi pozemek zdál velmi drahý. Málokdo si je ochoten uvědomit, že před vybudováním sítí cena jejich pozemku se pohybovala v mezích 30–60 Kč/m². Logická úvaha dá za pravdu OÚ.

Studie na vybudování průmyslové zóny hned v počátku narazila na odpor odboru životního prostředí kvůli bonitě půdy, která je první jakosti. Přesto je na studii ochoten přispět finančně referát regionálního rozvoje Okresního úřadu. I tak to nebude levná záležitost, cena 75 000 Kč není malá, ale pro obec je tato studie důležitá, závisí na ní rozvoj obce v dalších letech. Tato průmyslová zóna má vést podél silnice Olomouc–Hněvotín.

Obec dostala dotaci na obnovu přestárlého parčíku u KD v rámci Mikroregionu a zadala tuto práci firmě, která zhodnotila současné stromy a keře a navrhla nejoptimálnější řešení. Návrh toho to řešení byl vystaven na obecní nástěnce, občané měli možnost se s ním seznámit včas, ale k problémům došlo až při realizaci, až když se začalo kácet a odstraňovat přestárlé a nemocné stromy a keře. Některým lidem, hlavně bydlícím v okolí parku, bylo stromů líto a nechtěli

si nechat vysvětlit, že pro park je to jediná záchrana, Zdravé a vzácné stromy zůstaly zachovány, i když jich nezůstalo mnoho. Vše tu bylo již přerostlé, keře nekultivované, uvnitř parčíku páchla plíseň a oba památníky, hlavně ten z první války, byl pro cizí, nebo nově přistěhovalé naprosto neviditelný. Kdo o něm nevěděl, přešel kolem, aniž tento památník jakkoliv zaznamenal. Nově vysazená zeleň již roste, památné stromy zůstaly zachovány a racionálně uvažující člověk musí uznat, že tato pro někoho bolestná akce byla nutná a pomohla vzhledu nejen parku, ale i obce. Celá tato patálie byla jako bouře ve sklenici vody a po nějakém čase, až zeleň vzroste, si už asi nikdo na nepříjemnosti kolem něho ani nevzpomene. Lavička, v parku umístěná, je proti nenechavcům zajištěna řetězem. A to nejen zde, ale i na dalších 4 místech obce.

O mikroregionu jsem se zmínila, na konci roku schválilo zastupitelstvo účast obce v dobrovolném svazku obcí Mikroregionu KOSÍŘSKO – Drahanovice, Hněvotín, Luběnice, Lutín, Slatinice, Slatinky, Těšetice, Ústín – a paní starostka podává žádost o přistoupení.

Vyšel nový zákon o svobodném přístupu k informacím. Zastupitelstvo obce to vyřešilo objednávkou další nástěnky. Je otázkou /ze zkušeností/ kolik lidí si přečte, co tam nechá paní starostka vyvěsit.

Podniky dávají svým zaměstnancům příspěvek na připojištění, což zaměstnanci našeho OÚ nemají a je celkem pochopitelné, že zastupitelstvo tento příspěvek zaměstnancům našeho Obecního úřadu odsouhlasilo.

V majetku obce byl dům čp. 5, který byl už spíše přítěží, pomalu chátral, protože na jeho údržbu nezbývaly peníze. Za odhadní cenu byl prodán manželům Špačkovým.

V loňském roce získal obecní byt v Kulturním domě pan Toufar a letos mu byla prodloužena smlouva opět na dobu určitou, aby v případě nutnosti bylo možno mu dát výpověď. Platba za byt /1+2/ je 1 954 Kč měsíčně.

Na několika místech v obci se ztrácely litinové pláty na pokrytí kanálů, které obec musela nechat vyrobit nové. Co vše se nenechavcům hodí, je s podivem. Je tu i otázka, jak mohou ve Sběrných surovinách brát takovéto pláty a neptat se, odkud pocházejí. Ironií zůstává – sama jsem se o tom nejednou přesvědčila že ten, kdo má takzvaně „máslo na hlavě“, nejvíce kritizuje a ptá se například, proč se obec nestará o ty díry u kanálů. Současné nové pláty jsou tak těžké, že snad vydrží.

O vzhled obce, tedy pracovní síla na pomocné práce při úklidu a péči o obecní pozemky, pečuje již nikoliv voják civilní služby, ale přes Úřad práce nezaměstnaný, protože obec na něj do stává příspěvek na plat. Od 1. září do 30. listopadu to byl pan Petr Čtvrtlík z Hněvotína. Vydatným pomocníkem byl nový traktor na údržbu a zlepšení čistoty v obci. Již lze pozorovat, že zvýšená péče OÚ o vzhled obce nese ovoce – nutí i občany ke zlepšení okolí svého domu. Ale bohužel, ne všechny.

Zastupitelstvo stále trápí starost o pitnou vodu v obci. Současná obsahuje mnoho železa a tím se ucpávají vodoměry, které jsou v každém domě na měření vody /platí se za kubík – m³/ a podle toho se platí. Ucpanými vodoměry se zeslabuje tok vody a opakují se stížnosti občanů /často velmi nevybíravým způsobem/. Ve vodárně na Malém Klupoři bylo instalováno zařízení na odželeznění vody, dochází ke chlorování a čistí se vodoměry. Ani ty nejsou dobré, propouštějí do vodovodů drobný písek, a to se nikomu z odběratelů nemůže líbit. Prostě s vodou je potíž a při znečišťování ovzduší a chemizaci půdy to nevypadá na zlepšení.

K personální situaci byla přijata nová síla na půl úvazku, paní Jana Svobodová do kanceláře obce.

Ve finančním výboru nastoupil pan Milan Blechta za pana Jana Bernata. Místo se uvolnilo jeho náhlým úmrtím.

V polovině roku, na 17. veřejném zasedání zastupitelstva obce bylo minutou ticha vzpomenuo na bývalého starostu pana

Jana BERNATA

který zesnul po krátké nemoci dne 15. června tohoto roku, Jeho pohřbu se zúčastnilo mnoho našich občanů. Vzpomínka na dobu, kdy byl v obci starostou, je stále ještě živá. Byl jím od roku 1991 do roku 1999, kdy ze zdravotních důvodů tuto funkci složil.

Problém splaškové kanalizace

je problémem v celé obci. Je povolena výjimka od Okresního úřadu – referát životního prostředí – „Vypouštění odpadních vod z veřejné kanalizace do vod

povrchových podle zákona č. 130/1973 Sb. ve znění pozdějších předpisů“. Umožňuje nám vypouštět vodu z kanalizace do potoka /ten podle toho vypadá/, ale má omezenou platnost, ta je udělena jen do roku 2003. Tuto výjimku obec získala jen na základě toho, že má zpracovanou studii postupné realizace, jak bude v budoucnu řešit odkanalizování obce. Platnost této výjimky je dále podmíněna skutečností, že do 31. 12. 2002 obec Hněvotín upřesní termíny realizace splaškové kanalizace. Co dál, až výjimka přestane platit? Proto OÚ nechal zpracovat studii dvěma nezávislými firmami. Jsou 3 alternativy:

1. vybudování samostatné čističky odpadních vod /ČOV/ pouze pro naši obec – zaplatí obec
2. vybudování kanalizace pro tyto obce – Hněvotín, Topolany, Těšetice, Ústín, jejíž součástí bude ČOV pouze pro tyto obce – několikanásobně převyšuje náklady první varianty
3. vybudování kanalizace obce Hněvotín s napojením na ČOV Lutín – vyhodnoceno jako nejvýhodnější oběma firmami. Rýsuje se možnost požádat o státní dotaci Fond životního prostředí nebo prostředky z programu SAPARD.

Majitele pozemků, přes které přivaděč povede chce OÚ odškodnit a nabízí jim tyto výhody:

- majitelům pozemků přímo v obci vybudování přípojky pro dům na náklady obce, dále odpuštění placení stočného na dobu 99 let i když změní majitele a bez ohledu na počet přihlášených osob
- majitelům mimo obec finanční úhradu za věčné břemeno /tím je souhlas s vedením potrubí přes pozemek/ ve výši 20 až 30 Kč za běžný metr.

O zasedání zastupitelstva, kde se tento problém řešil, byl velký zájem, tolik občanů se tu sešlo, až bylo s podivem. Padlo mnoho otázek a odpovědí. Vraťme se trochu do minulosti obce. Pamětníci zde již těžko žijí, kteří by pamatovali, jak počátkem minulého století se počala v obci budovat dešťová kanalizace. Mezi částí obyvatel nadšení, že se obec zbaví věčně rozbředlých, zabahněných a mokrých cest. Tak jako dnes i tehdy se našli občané, kteří nesouhlasili, projevíli odpor a nepochopení nutnosti vybudování, protože se řídili heslem, co stačilo našim předkům, musí stačit i nám, nač nějaké novoty? Kanalizace se budovala postupně mezi oběma válkami v celé obci.

Budování splaškové kanalizace považují mnozí dnes za zbytečné, protože mají žumpy, novější již septiky. Jenže všechno odtéká do potoka Stousky. Více než voda v něm i dnes po vyčištění tečou nevoňavé splašky a kusy všemožného odpadu, o čemž vědí své lidé, kteří bydlí v jeho blízkosti. Ale ani vybudované kanály nevoní, protože do nich je vypouštěn veškerý odpad z většiny domů. Septiky opravdu všechno neřeší a cesta, která by vedla k větší čistotě v obci je

právě splašková kanalizace. Její vybudování bude stát námahu a peníze občanů, ale před lety zvítězila dešťová kanalizace, jistě to tak dopadne i s tou splaškovou.

Další otázka visí ve vzduchu – proč se nekopala tato nová kanalizace před budováním nových komunikací v obci, jako je nová silnice na Válkově i na Malém Klupoři. Proč nebylo položeno potrubí hned tehdy. Odpověď dala červnová schůze a Obecní zpravodaj. Na otázky odpověděla místostarostka paní Marešová.

1. v době budování komunikací zdaleka nebylo rozhodnuto, že se vůbec bude kanalizace v obci budovat
2. nebylo ani rozhodnuto, zda se bude budovat jednotná či oddělená kanalizace, tedy nebylo jasné, jaké bude potřeba položit potrubí
3. neexistoval projekt, podle kterého by se to to potrubí mohlo smysluplně položit
4. kdyby se nějaké položilo, vedlo by vlastně odnikud nikam a nikdy by nebylo možno na něho napojit další pokračování
5. tím by vznikly nesmyslné a zbytečné finanční náklady, které by zůstaly nevyužity v zemi.

Dále se ozývají obavy ze zdražení beztak drahých poplatků. I na to zazněla odpověď. Před zahájením výstavby přivaděče – ještě není rozhodnuto, kdy to bude, ale nejdříve za dva roky – bude požadovat po obci Lutín smlouvu o výši stočného. A tato smlouva musí obsahovat:

- výše stočného bude pro obě obce stejná a bude se počítat po dle skutečných nákladů, které bude mít obec Hněvotín možnost vidět

- na konci obce Hněvotín bude umístěno počítadlo a platit se bude pouze množství naměřené zde

Závěrem: vybudování bude hrazeno z různých zdrojů a bude trvat několik let. Zahrnuje hlavní přivaděč, v budoucnu jednotlivé větve a zároveň pro jednotlivé domy kanalizační šachty a těmi bude ukončen hlavní rozvod kanalizace. Tyto šachty budou umístěny v zelených pásích podél komunikací. Přípojky k domům si budou hradit majitelé sami, na vlastní náklady. Strach občanů z několik let rozkopané obce je zbytečný, protože se hledá firma, která bude zároveň provádět výkop, kladení potrubí a zásyp rýh současně, takže rozkopaný úsek by neměl být dlouhý a bude se trvale posouvat. Celkové budování kanalizace bude trvat několik let a po provedeném zrealizování odkanalizování bude OÚ po majiteli potoka Stouska žádat jeho vyčištění tak, aby v něm tekla pouze dešťová voda.

K zahájení výstavby splaškové kanalizace vede ještě dlouhá cesta, která je lemována např. vyjednáváním s vlastníky půdy, dále hledání nejvhodnější firmy a další, dnes ještě neznámé problémy.

Zpráva o hospodaření za rok 2001

Z přehledu zprávy o hospodaření stálo za zaznamenání z příjmů jen několik údajů.

Příjmy: různé daně	4 661 126,- Kč
daňové poplatky za ukládání odpadu	
SIGMA služby Lutín	374 409,10 Kč
příjmy z prodeje akcií	942 600,- Kč
daň z nemovitosti	1 668 405,- Kč
neinvest. dotace od obcí za žáky	125 091,60 Kč
s ostatními příjmy je to celkem	<u>9 539 060,70 Kč</u>
Příjmy: pitná voda	253 330,- Kč
nedaňové školní jídelna	610 326,30 Kč
nájemné i z KD, služby bytů	451 680,- Kč
příspěvky na síť	400 000,- Kč
příjmy z prodeje pozemků	1 513 515,- Kč
s ostatními příjmy je to celkem	<u>3 758 418,28 Kč</u>

Celkové příjmy tedy činí 13 297 478,98 Kč.

Celkové výdaje činily 10 665 003,67 Kč.

Některé výdaje podrobně:

silnice	2 006 564,20 Kč	z toho investice	1 871 797,50 Kč
		opravy	123 969,70 Kč
pitná voda	425 819,50 Kč	investice	216 316,60 Kč
		el. energie	134 808,50 Kč
odvádění odp. vod	281 291,10 Kč	investice	260 378,10 Kč
předškolní zařízení	140 291,10 Kč	opravy	45 409,30 Kč
základní škola	696 025,60 Kč	opravy	119 101,50 Kč
školní jídelna	1 143 285,70 Kč	opravy	457 249,20 Kč
kulturní dům	209 733,06 Kč	investice	47 861,61 Kč
		opravy	28 569,25 Kč
		plyn	45 361,- Kč
ochrana památek (kostel)	350 000 Kč	dotace z OKÚ	300 000,- Kč
tělovýchova (FC)	162 622,80 Kč	z toho dotace	50 000,- Kč
bytové hosp.	1 488 516,80 Kč	opravy	1 176 320,30 Kč
veřejné osvětlení	226 834,50 Kč	opravy	131 210,30 Kč
výstavba inž. sítí	249 595,70 Kč		
územní plánování	106 000,- Kč		
sběr a svoz kom. od.	230 828,30 Kč		
veřejná zeleň	789 842,62 Kč	hřiště	236 543,70 Kč
		traktorek	115 628,40 Kč
		nový výsadba	166 661,30 Kč
zastupitelstvo	636 869,- Kč		
vnitřní správa	1 083 666,67 Kč	nákup poz.	428 735,- Kč
Stav k 31. prosinci 2001:	běžný účet.....		2 780 680,10 Kč
	hospodářský účet.....		16 175,71 Kč
	krátkodobé směnky.....		6 800 000,- Kč

Než se tato část uzavře, srovnání příjmů a výdajů za odvoz komunálního odpadu nás přesvědčí, že nedoplácíme na obec, ale právě naopak. Příjem 98 220 Kč, zapláceno 230 828,30 Kč. Nejsme na tom tak, aby tyto poplatky platil stát za nás a odpadu každým rokem přibývá.

OBYVATELÉ

Počet obyvatel vzrostl na 1 134 občanů. V tomto roce se přistěhovalo 38 občanů, odstěhovalo jen 18. Zemřelo 13 lidí a narozením 10 dětí se úmrtí v obci nevyrovnalo. Přesto díky přistěhování nás o 17 přibylo.

Radostné události jsou svatby a těch bylo 5, neradostné rozvody, ale i ty život přináší a těch byly 4. Současná doba přeje volnému soužití párů bez požehnání úřadů podle vlastního soukromého rozhodnutí, přibývá dětí, narozených svobodným ženám /a tento trend se nevyhnul ani nám/. Je to lepší? Je to horší? To rozhodne až čas, ale ubylo úředních rozvodů, Novomanželé to ho to roku si nehledali své protějšky daleko, ale buď zde, nebo v blízkém okolí. Pokud připravují svatbu včas, je možno využít krásného prostředí zámku v Náměšti na Hané, jak se letos podařilo dvěma manželům.

Již léta nepamatuji, aby z desíti narozených dětí bylo 8 chlapců a jen 2 holčičky.

Ze 13 zemřelých občanů byl nejmladší pan Milan Dostál /64 let/ a nejstarší pan Rudolf Albrecht /90 let/. Jeho paní ho přežila jen o 3 a půl měsíce. Z ostatních jsou to pan Lubomír Trbušek /67/, Paulina Samková /88/, Jiří Bartl /80/, Jan Bernat /73/ – bývalý starosta a zmiňuji se o něm na str. 15 –, Rudolf Procházka /72/, Marie Kargerová /87/, Jaroslav Dvořák /81/, Jaroslava Hrůzová /65/, Marie Snášelová /85/, Jaroslav Kohout /69/, Marie Albrechtová /89/.

Dostal se mi do ruky přehled počtu osob podle věkových kategorií po 5 letech. Lze tu vyčíst, v jakém poměru jsou v naší obci muži a ženy.

Stejně mužů i žen je v kategorii do 10 let.

Více osob ženského pohlaví je v těchto kategoriích: 5, 35, 45, 55, 60 /vysoko převyšují/, 70, 75, 80 /ženy velmi vysoko převyšují počty mužů/, 85 a 90. Je to tedy 10 kategorií. Více osob mužského pohlaví je v těchto kategoriích: 15, 20, 25, 30 a 40 vysoko převyšují, 50 a 65 let. Je to 7 kategorií. Již při zběžném pohledu je patrné, že ženy jsou ve většině. Při bližším zkoumání se zjistí, že od 15 do 30 let je tu více mužů o dosti velké číslo a od 70 let vysoko zase převyšují ženy.

Protože na listopadových setkáních blahopřeje paní starostka jubilantům od 75 let, povede se přehled o seniorech od tohoto věku. Díky počítači na obci nebyl problém seznam dostat.

- 75 let – Komínková Jarmila, Dvořáková Eva, Kristen Josef
- 76 let – Rajskupová Marie, Maršálková Vlasta, Králová Květoslava,
Paráková Emilie, Lepařová Jiřina
- 77 let – Studená Marie, Srnečková Růžena, Čeplová Milada,
Kabátová Blažena, Švecová Růžena, Osladilová Marie,
Krčová Štěpánka, Volná Marie
- 78 let – Špičák Alois, Pytlíčková Marie, Navrátil Karel,
Tenglerová Emilie, Lepařová Božena
- 79 let – Kalabzová Božena, Táborská Anna, Špičáková Josefa
- 80 let – Mlčochová Marie, Englová Marie, Kabát Karel, Dofková Marie
- 81 let – Kočí Věra, Linhartová Věra, Polesová Štěpánka
- 82 let – Mohylová Marie
- 83 let – Tengler Vladimír
- 84 let – Dlouhý František, Ponížilová Helena

- 85 let – Králová Ludmila, Kvinta Jaroslav, Hejtmanová Božena
- 86 let – Dvořáková Ludmila, Ježková Jarmila, Tichá Eleonora,
Marková Anna
- 87 let – Skácel Alois, Vysloužil Jaroslav, Hegerová Božena,
Kubíčková Jiřina, Růžičková Anna
- 88 let – Dorazilová Marie, Ševčík Jaroslav, Krčková Drahomíra,
Nováková Libuše
- 89 let – Eliášová Františka
- 90 let – Kusalová Anna
- 91 let – Staňková Stanislava

Mnozí z těchto seniorů jsou ve velmi dobré formě, snad se tedy zase dočkáme staletých.

ŠKOLSTVÍ

Již v minulém roce probíhala diskuse kolem Bílé knihy /návrh programu školství/, která byla velmi široká a zapojili se do ní učitelé i rodiče. Ale ani v letošním roce nebyl návrh nového školského zákona přijat vzhledem k připomínkám a reakcím na víceletá gymnasia, placení školného a převodu škol do působnosti krajů. Jeho stažení z jednání ve vládě působí problémy ředitelům kvůli financování škol. Finance na školství za léta od roku 1989 nedoznávají vzestupnou, ale spíše sestupnou tendenci, protože se nezvyšuje ani o inflaci. Pokrokem byla mezivládní dohoda mezi Českou a Slovenskou republikou o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o nabytém vzdělání.

Základní škola

Hned úvodem i škola na Topolanské byla opatřena proti vstupu cizím osobám zabezpečovacím zařízením.

Do června tohoto roku sbor nedoznal změny. Poslední den školního roku byl posledním dnem paní učitelky Jany Mrkusové. Její oblíbenost, ačkoliv učila matematiku a fyziku, se projevila na rozloučenou dlouho trvajícím potleskem žáků. Na její místo nastoupila paní Hedvika Kratochvílová. Aby paní učitelka Mrkusová zachovala svůj styk s dětmi, založila na škole kroužek mažoretek a poprvé s nimi vystoupila na setkání s důchodci a na vánoční besídce školy. Mažoretky se líbily a Červený kříž se nabídl, že se postará o jejich jednotné oblečení.

Zdejší škola mívá pravidelně pedagogickou praxi studentek a uvádějícími učitelkami jsou paní Jaroslava Bajgarová, Ivana Filkászová, Jana Mádlová, Lenka Geršlová, Jana Mrkusová /do června/, Vlasta Nováková a Jana Šubová.

Počty žáků v jednotlivých třídách vzbuzují strach, aby se všechny třídy udržely. Největší počet žáků měla odcházející devítka. Mimo nastávající devítky mají ostatní třídy počty pod dvacet, jedna dokonce jen 10 žáků. Do první třídy v září nastoupilo 17 žáků, a protože odešlo 23, stav se zmenšil. V příštím roce má odejít 22 žáků a do první třídy podle předběžných zjištění jich rozhodně tolik nepřijde.

Žáci se pravidelně zúčastňují různých soutěží jak školních, tak také okresních. Velmi úspěšná byla i letos Lenka Čuková v soutěži „Německý jazyk“, kde získala druhé místo v okrese. V dopravních znalostech družstvo složené z žáků 8. třídy – Mareš, Vymazal, Nastasová, Dostálová – získalo 6. místo, a to při účasti všech škol okresu je velmi pěkné umístění.

Péče o mimoškolní činnost žáků se odrazila na počtu různých kroužků – 2 výtvarné, tvořivých činností, pěvecký, sportovních her a taneční –, dále pro zvyšování znalostí žáků v hlavních předmětech kroužek českého jazyka a matematiky, o který je největší zájem u žáků, kteří se chystají na studie.

Pro zlepšení vztahů učitelé kontra rodiče pořádala škola v říjnu ve třídách 1., 2. a 3. takzvaný „Den otevřených dveří“. Rodiče mohli sledovat ve třídách výuku a v následné besedě se zeptat na to, co je zajímavé. Nejčastější reakcí byl obdiv, jak to paní učitelky s dětmi zvládají. Mnohá maminka se dala slyšet, že má jen jedno a mívá s ním problémy.

Z akcí, pořádaných školou pro rodiče, byla nejhezčí letos v březnu. Hned začátkem, 4. března proběhl Maškarní bál s pochováním basy. Celé akce se ujaly členky pedagogického sboru a ve svých maškarách sklidily obrovský úspěch nejen u dětí, ale i u jejich rodičů a prarodičů. Paní ředitelka se stala fešnou uklízečkou, pan učitel Toman kostelníkem, Karkulku představovala paní učitelka Nováková, na cigánku si hrála paní Filkászová, motýlkem byla paní Pospíšilová a chtivou žebračkou paní Geršlová. Celá akce byla spojena s pochováním basy, ne ovšem hudebního nástroje, nýbrž té školní, nenáviděné a neoblíbené pětky. Za asistence vedení školy i žactva byla pětka pochována a maškarní rej mohl konečně začít. Mnoho zábavy děti prožily v různých soutěžích a odměnou jim byly různé sladkosti. Vylosováním tomboly byl bál ukončen a příště se jistě zase všichni sejdou v tak hojném počtu.

Tradiční Den dětí byl poznamenán nepřízní počasí, ale přesto souboj tříd v atletických disciplínách – běhu na 60 m, skoku do dálky a vysokém – byl provázen obrovským nasazením soutěžících dětí a čokoládové medaile a diplomy byly odměnou těm nejlepším. A protože byl svátek dětí sladkou odměnou dostaly všechny děti.

Své programy na vystoupení pro důchodce i pro setkání volyňských Čechů připravila letos nejen paní učitelka Nováková, ale podílel se na něm bezmála celý sbor. Kroužek paní učitelky Novákové pravidelně vítává děti na „Vítání občánků“. Jedna z nejhezčích vánočních besídek byla právě letos, mimořádně nápaditý program diváky velice zaujal, výborné provedení bylo odměňováno dlouhým potleskem a spokojeností diváků. Již v tomto věku se objevují první herecké, taneční, pěvecké či sportovní talenty a v tomto programu se již ukazovaly. Některé z těchto dětí dojíždí do Olomouce do kroužku, vedených specialisty.

Letošní konec školního roku byl mimořádně pěkný. Postaralo se o to letošní „devátáci“. Poděkovali všem vyučujícím malou kytičkou a veršovaným poděkováním. Bylo to dojemné, a ne jedna učitelka zaslzela nad takovým pohlazením za svou práci. Začne tím nová tradice odchodu žáků ze školy? Letošní devátá třída byla jednou z nejlepších na této škole. Každý rok se nevydaří takový kolektiv, jaký se utvořil za devět let v této třídě. Nebyli zcela bez problémů, však jsou to děti, ale učitelé tam rádi učili.

Od září začali žáci jezdit na výuku plavání, která proběhne celoročně. Některé děti se vody bojí, je to následek toho, že u nás není ani řeka, ani rybník, ani koupaliště, a je škoda, že některé maminky v tomto strachu své děti ještě podporují a často je z plavání zbytečně omlouvají. Děti, které tuto výuku plně využijí, na jejím konci jsou již plavci s různým výkonem, ale plavat již umí každý.

Letos poprvé mohly se dívky zúčastnit besedy s kosmetičkou na půdě školy. Vyspívají mnohem dříve a nejedna již přišla do vyučování nikoliv namalovaná, ale zmalovaná, Poučení o tom, jak s líčidly zacházet by mělo být cestou k jejich „zmoudření“.

Koncem roku byla přemístěna počítačová učebna, která živořila v nevyhovujících prostorách, do prvního patra dřívější učebny českého jazyka. Do bývalé počítačové učebny se přestěhovala knihovna – ani ta neměla svou místnost, ale dělila se o místo v učebně výtvarné výchovy. Zrušením učebny českého jazyka se pomohlo jak počítačům, tak knihovnici paní Bajgarové, která se zápalem zútulňuje nově získanou místností, kde si dokonce natírá stolky, aby ladily se závěsy. Také paní učitelka Mádlová je spokojená, získala další místo pro výrobky svých žáků. Výzdoba chodeb na škole přesvědčuje nejen o nadání dětí, ale také o velmi dobrém výtvarném vedení.

Škola dává sportovcům možnost cvičení v prostorách tělocvičny. Probíhá tu příprava fotbalisti – benjamínků, mladších žáků, starších žáků, dále se tu setkávají volejbalisté, taneční kroužek i cvičení pro starší žákyně a ženy.

Na odměny, které škola dětem při různých akcích dává, dostává peníze ze SRPŠ, ale přispívá sběrem papíru. Díky odevzdávání sběru i občany, kteří nemají ve škole děti, není to zanedbatelná částka. Takže se přispívá i na estetizaci školy i školní pomůcky.

Kde byly děti závěrem roku na tradičním výletě?

1. až 3. třída ve westernovém městečku v Boskovicích
4. a 5. třída si prohlédli Brno a jeho okolí
6. a 7. třída jeli na Velehrad, Buchlov a Buchlovice
8. třída poznávala jižní Moravu, Lednici a Janohrad
9. třída užívala turistiky v Jeseníkách a všichni si výlety moc a moc pochvalovali.

Ne všichni pedagogičtí pracovníci zde bydlí. Z Olomouce je paní Geršlová, Novotná, Pospíšilová, Vymlátilová. Do Ústína se vrací paní Nováková, z Topolan je paní Šubová a do Lutína dojíždí domů paní ředitelka Večeřová. Dále jsou z Olomouce paní učitelky Pospíšilová a Kratochvílová. Ve školním bytě v budově na Topolanské bydlí paní Bajgarová a Filkászová, před časem si postavily dům paní Mádlová a Mrkusová, zástupce pan Toman.

Aby měly naše děti možnost hudebního vzdělání a nemusely dojíždět do Olomouce, probíhá výuka na tyto hudební nástroje: klavír, zobcová flétna, pikola a kytara a učí pan učitel Jiří Fischer, Marie Fischerová a Jiří Štěpánek. Závěrem roku připravili 17. června slavnostní koncert s velmi pěkným programem. Děti před svými rodiči a prarodiči i ostatními zájemci ukázaly, co již umí. Výběr skladeb měl národní motivy i skladby známých skladatelů, ať klasických /Mozart/, či moderních /Miloš Štědroň/. Děti vystupovaly sólově, v duetu a na zobcové flétny i v kvartetu. Vystupující i posluchači spolu prožili krásné odpoledne.

Mateřská škola

problém s počtem dětí nemá, je na tom lépe než základní škola. Má dvě oddělení, provoz od 6:30 hod. do 16:00 hod. Zatímco v jiných školkách se vybírá příspěvek na úhradu neinvestičních výdajů, rodiče těchto dětí jsou těchto poplatků ušetřeni.

Školka je vybavena standartním nábytkem. Materiální vybavení je závislé na prostředcích, které jsou poskytovány OÚ a také přijímá sponzorské dary – sponzory jsou: firma Wanzl, Appetit, Kalorie, stolařství Kocourek z Topolan. Hrací koutky pro děti jsou velmi dobře vybaveny konstruktivními stavebnicemi, panenkami, kočárky, obrázkovými knihami a dalšími hračkami. Dětem se tu líbí a stává se, že při po by tu jak uvnitř, tak na jejich dětském hřišti, ani nespěchají domů.

I zde mají kroužek a to výtvarný, ve kterém se dětem také moc daří. Na zlepšení výslovnosti u některých dětí dvakrát týdně dochází sem paní Kamila Běhalová, logopedka z Olomouce.

Mateřská škola byla po opravě odpadu a umývárny, zhotovení přepážek na dětské ručníčky a poliček ve třídě i opravě nábytku, nově vymalována. Tyto velké akce se většinou provedly o prázdninách.

Personální situace v pedagogickém sboru zůstává stejná, paní Dostálová je ředitelka a dále s dětmi pracují paní Vyroubalová a Ištvánková. Paní Milada Fischerová ukončila práci školnice a na její místo od 1. června nastoupila paní Kreuzerová Jiřina. Vlastně si spolu vyměnily místa, paní Fischerová šla za ni do firmy Wanzl.

V pěkném prostředí školky celý kolektiv rozvíjí u dětí kladné vlastnosti a potlačují záporné. Výchovné složky prolínají činnostmi celého dne, který se řídí podle týdenních tematických plánů.

ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO

obhospodařovalo v tomto roce 935,42 ha půdy. Z toho bylo 15,7 ha chmelnic. K 31. 12. mělo družstvo celkem 76 členů, z toho 29 v pracovním poměru. Dále v družstvu pracuje 16 pracovníků a dle potřeby při sezonních pracích vypomáhají brigádníci, vesměs vlastní důchodci.

Hospodářský výsledek – zisk družstva – je letos ve výši 3 638 000 Kč a je vyšší o 1 448 000 Kč. Nejvyšší nárůst tržeb v rostlinné výrobě byl u chmele a to o 2 135 000 Kč. V živočišné výrobě nejvyšší zvýšení zaznamenalo mléko a vepřové maso.

Ze zisku byly tvořeny zákonné rezervy ve výši 1 107 000 na opravy budov, strojů a nedobytné pohledávky. V tomto roce z větších výdajů to byl krmný vůz do živočišné výroby v hodnotě 1 100 000 Kč, dále do rostlinné výroby traktor JOONDEER na leasing /vlastně na splátky/, kde se platila první splátka ve výši 750 000 Kč a pravidelně měsíčně se bude splácet 49 000 Kč. Na konci roku byl zakoupen mačkač kukuřice v hodnotě 77 000 Kč.

Finance k 31. 12. 2001 – v pokladně v hotovosti 29 717,70 Kč

na účtech bank celkem	1 785 000 Kč
dlouhodobý úvěr u IPB	3 800 000 Kč

Přestože počasí v letošním roce moc zemědělství nepřálo, dokázalo ses tím družstvo vyrovnat.

WANZL

V současné době má již firma 126 zaměstnanců i s Prahou a Slovenskem, kde je zanedbatelný počet pracovníků. Z obce je tu zaměstnáno 20 lidí, hlavně žen a vydělají si více než kdekoliv jinde. Průměr výdělků je v republice 14 400 Kč, zde 16 800 Kč /do průměru se nezapočítávají platy šéfů/. Odbyt jejich drátěného programu – košíky, pojízdné koše apod. – je stále velký, tak přesto, že byl již podnik rozšířen, znovu se uvažuje o jeho zvětšení. Výrobky od nás putují do Německa a mnoha dalších států nejen v Evropě. Supermarkety a hypermarkety se rozvíjejí na celém světě a s tím i drátěný program firmy. Je to dnes největší firma tohoto druhu a začínají i s výrobou dětských hraček. Základem úspěchu je pořádek ve firmě. Velký důraz je kladen již na vzhled podniku. O zeleň, která podnik obklopuje, je stále systematicky pečováno, protože o sekání mají zájem jak zaměstnanci po práci, tak studenti.

Firma se projevuje v obci podporou různých akcí – např. při budování kanalizace, zaplatili studii a autorský dozor, a protože je pan Ing. Zajíc v radě obce, vyběhal i doklady. Projekt sám bude již platit obec.

Je skoro k neuvěření, že firma WANZL je součástí obce již 10 let. A byla oslava. V sobotu 2. června na hřišti FC ve 14 hodin byla zahájena za velké účasti děti i dospělých. Na dětském dnu vystoupily mažoretky s doprovodem dětské kapely ze Zábřehu, probíhaly různé soutěže s velmi pěknými odměnami a mezitím se hráli starší páni z Hněvotína s firmou Wanzl fotbalové utkání. Děti se nemohly dočkat přistání mini helikoptéry a předvedení obřích modelů letadel zajímalo všechny. Byla to jedna z velkých akcí v tomto roce. A velmi úspěšných, spokojeni byli děti i dospělí. Oslava nezůstala jen na dětském dnu, pro pracovníky bylo

zajištěno pohoštění s programem umělců z Prahy v hotelu Zámek ve Velké Bystřici. Odvoz tam i zpět byl zajištěn mimořádnými autobusy. Akci tohoto druhu si v obci nepamatují.

Malá drobnost na závěr – při výstavbě podniku došlo k chybě ve větrání při svařování. Co stačilo z počátku, při dalším vývoji již nestačí a musí se přikročit k nápravě. Čím dříve, tím lépe.

Výdělky jsou zde tak dobré, že jakmile se občané doslechlo o rozšiřování, již se hlásí zájemci.

FAMO

Podle vzhledu podniku i jeho nejbližšího okolí si tato malá firma vede dobře. O budování této firmy jsem psala v dřívějších letech a dnes už má FAMO 8 zaměstnanců. Bohužel, z toho je jen jeden od nás, a to je uklízečka. Firma stále vyrábí garážová vrata, průmyslové a vjezdové brány a rozvíjí se v sortimentu Kovovýroba.

Přehled firem v naší obci

APETIT – hot dog (plněné housky)

INTOP – instalatéri

BLATA – zemědělské družstvo

KALORIE – železářský odpad

FAMO – garážové dveře

KERAMO – keramika

Klempířství – dvoje

Kožešnictví

Oprava čerpadel a aut	TAXI služba
WANZL – drátěný program	Kadeřnictví – dvoje
Kosmetika	Krejčovství – troje
Květinářství	Textil

OBCHOD

V letošním roce doznaly změnu dva obchody. Obchod se smíšeným zbožím u Myšáků byl zrušen od 1. dubna hlavním důvodem byl malý obrat. Dále Jednota na křižovatce svůj obchod prodala manželům Mlčochovým a ten dnes nese název „Smíšené zboží U Mlčochů“. V Jednotě docházelo k finanční tísní, začala prodávat své prodejny v některých obcích. Paní Mlčochová byla v Jednotě zaměstnána

32 let. Posledním jejím místem byla velká prodejna Jednoty v Olomouci /naproti banky/ a proto jí byla naše prodejna nabídnuta. Po rozvážení manželé přijali, hlavně protože naše prodejna byla jedna z mála malých prodejen, která byla zisková. Po zakoupení obchodu došlo ke změnám, zmenšil se počet prodavaček, dnes jsou tu pouze 3 lidé, je to vlastně prodejna rodinná, protože mimo manželů Mlčochových je tu zaměstnána jejich dcera, Ivana Zedníková, která dojíždí z Olomouce–Holic. Pokud by šlo o přesnost, dcera je z prvního manželství paní.

Velkoobchod Jednoty měl dlouhou objednávací dobu, soukromník je v tomto ohledu pružnější. Zelenina je čerstvější, výběr pečiva větší, více druhů uzenin a jiných výrobků, např. jogurtů i sýrů. Dodavatelé jsou proti dřívějšímu ochotni přijet v určenou vyhovující dobu pro obchodníky. Změna nastala i ve výběru velkoobchodu. Nově vzniklé MAKRO u Bystrovan je pro malé

obchodníky výhodnější menším balením – velkoobchod dodává balení po 50ti kusech, MAKRO po 10ti. Svým pružným prodejem MAKRO pomáhá malým obchodníkům. Otevírací doba také u Mlčochů doznala změnu, je tu možnost nákupu již od 7:00 hodin. A protože obě Večerky prodávají již od 6:00 hod. do 20:00 hod., je možnost nákupu jako ve městě.

Pokud jsou v naší obci dvě prodejny se stejným průmyslovým zbožím /drogerie, papír, hračky, sklo apod./ nelze se divit, že obrat v obou obchodech, jak u Jurtíků, tak u paní Holinkové, není velký.

Pokud se výběru zboží týká, měla by tu být spokojenost, protože starším lidem se o takových možnostech u nás ani nezdálo. Pro mladou generaci je to samozřejmost. Jen zvedání cen, které už ani noviny nekomentují, je stále. V obchodě najednou zjistíme, že je třeba mléko nebo sýr nebo oplatek dražší. Dochází i ke slevám, ale ve srovnání zaplatí občan vždycky více, protože je více dražších výrobků. V potravinách se sleva někdy týká potravin s prošlou lhůtou nebo lhůtou na mezní hranici.

Pravdivě nutno přiznat, že nároky jsou vysoké a nedají se vůbec srovnat s možnostmi třeba jen před čtvrt stoletím. Jsme mlsní, to, co se dříve považovalo za přepych, je dnes běžná součást jídelníčku. A týká se to nejen jídla, totéž možno napsat o oblečení, turistice, zábavě, ...

ORGANIZACE

V obci funguje Hasičský sbor, Myslivecké sdružení, Červený kříž, Český svaz žen a FC Hněvotín.

Hasičský sbor

Kromě každoroční kontroly komínů největší akcí bylo Kácení máje. 12. května za menší účasti občanů byl máj vztyčen – jeho výška byla úctyhodná 25 m a největší zásluhu na tom měli pan Stejskal a Vladimír Lepař. Kmen byl dopraven ze Slatinek. Za 6 dnů poté přálo počasí, na slavnosti se sešla velká spousta lidí. Připravené stoly nestačily a honem se sháněly další z obce, pochopitelně i s židlemi. Do nálady přiváděla návštěvníky hudba pana Zdeňka Zapletala – GRANT a dále pivo, uzené makrely, klobásy dokonce i sekaná. Pan Vysloužil a paní Skopalová se postarali o další pohoštění. Pro děti i dospělé byly připraveny různé atrakce a největšímu zájmu se těšilo házení šipek o nejšikovnějšího šipkaře. Stal se jím pan Milan Dostál, druhý Petr Bernat a třetí Jitka Ponížilová.

Myslivecké sdružení

pokračuje v péči o svůj revír. Pravidelně využívají umělé nory pro výcvik norníků. Velmi pomalu se daří obnovovat v naší honitbě chov divokých králíků, zdecimovaných v minulých letech výskytem králičího moru. V posledních letech myslivci spíše než na hony chodí ochraňovat naši honitbu a pečují o přírodu.

Každoroční ples bývá zaplněn hlavně členy mysliveckého svazu z okolí a každoročně je velmi pěkný.

Červený kříž

Jejich ples je každoročně dobře navštěvován a peníze, získané z bálu, vracejí zájezdem pro děti s doprovodem /děti neplatí, doprovod přispívá obvykle 150 Kč/ a diskotékou na rozloučenou s prázdninami. Mezi svými členy mají několik držitelů Jánského plakety a zůstává v posledních letech úkolem získávání dalších dárců krve, protože podle občasných zpráv v televizi nebo v radiu v letních měsících bývá veliký nedostatek krve a nemocnice jsou nuceny si krev půjčovat.

Český svaz žen

Návštěvnost dvou akcí pro ženy před Velikonocemi a před Vánoci s motem „Pečeme pro své milé“ byla slabá.

Programy pro děti o prázdninách – výlety, které již měly svou tradici, jsou už také méně obsazovány. Děti, které se na tyto výlety těšily, jsou již starší a další generace o turistické výlety asi nestojí, diskotéka je zajímavá více. Nejúspěšnější zatím tedy jsou závody kolečkových bruslích na jaře v květnu /na dárky přispívá každoročně paní Holinková a na občerstvení paní starostka/. Získávání peněz, pokud nepořádáme ples, je obtížné. Na konci prázdnin uspořádaly ženy soutěže pro děti na hřišti s opékáním, a to bylo dětmi přivítáno. Jen jsme s podivením zjistily, že skákání přes švihadlo bylo pro většinu účastníků velikým problémem.

Současná uspěchaná doba moc nepřeje poznávacím a zábavným akcím jen pro ženy.

FC Hněvotín

Mimo pravidelná fotbalová utkání a zapůjčení hřiště pro Dětský den firmě Wanzl za zaznamenání opět stojí turnaj o putovní pohár starosty obce. Byla sestavena 4 družstva.

1. Zastupitelstvo: pan Dostál M., Jurtík V., Koníček Vilém, Mrkus Petr a Richard, Mareš V., Mifka K., Novák P., Pospíšil P., Stratil L., Šulc M. a Vymazal L.
TRENÉR: Mifková Ivana
2. Střed obce: pan Čtvrtlík J. st., Doležal M., Kaštyl R., Lepař V., Sleha J., Sklenář P., Toufar L., Urbášek T. a Veselský R.
TRENÉR: Ištvané Radek
3. Lutínská, Olomoucká, Klupoř: Antl M. ml., Brachtl K., Čtvrtlík R., Dokoupil J., Filip Z., Hájek V., Ječmeň L., Molnár J. ml. a st., Navrátil D., Skácel R., Slovák L., Stašek ml., Špičák M. a Zapletal Z.
TRENÉR: Antl M. a Filip Z.
4. Válkov, Topolanská: Bartoš J., Hynek Z., Mačák Martin, Pavel a Petr ml., Mádl D., Psota P., Punčochář J., Stoučka L., Šulc Jan, Jiří a M., Mačák Petr st.
TRENÉR: Hariň Miroslav
- Rozhodčí turnaje: Jaroslav Běhalík
Sportovní komentátor: Milan Blechta
Nejlepší střelec turnaje: Čtvrtlík Jaroslav st.
Nejstarší hráč: Šulc Václav – 53 let
Sponzoři turnaje: Obecní úřad Hněvotín, FC Hněvotín, Čtvrtlíková Marie – Večerka, Vysloužil Josef – Večerka, Popelka František – POPOrest

Výsledky utkání: Lutínská, Olomoucká, Klupoš – Střed obce

6 : 6 na penalty 7 : 6

Válkov, Topolanská – Zastupitelstvo

9 : 1

O třetí a čtvrté místo: Zastupitelstvo – Střed obce

2 : 4

FINÁLE: Válkov, Topolanská – Lutínská, Olomoucká, Klupoš

2 : 1

Celkové umístění:

1. Válkov, Topolanská – udržel si své místo z loňska
2. Lutínská, Olomoucká, Klupoš – loni byl poslední
3. Střed obce – loni byl druhý
4. Zastupitelstvo OÚ – postoupil o místo níž

Návštěvnost tohoto turnaje byla podstatně větší než při normálních fotbalových utkáních. Těší se tedy zájmu občanů nejen od nás, ale i z blízkých obcí a hrálo se za vydatného povzbuzování obecnstva.

KALEIDOSKOP

-- Před čtvrt stoletím byl telefon v naší obci ve velmi málo domech a bylo to způsobeno i tím, že se na zavedení čekalo i několik let. Dnes by se dalo napsat, že je málo domů, kde telefon není. Mobil vlastní několik členů rodiny a není vzácností, že se mobilem pochlubí i prvňáček. Používání mobilů bylo ve škole při vyučování zakázáno. Mobilem lze volat odkudkoliv, kde je dnes příjem, a to už

je prakticky pro běžný provoz všude. Můžeme volat z vlaku, autobusu, auta, z koupaliště, prostě kdekoliv. Úvodem představení koncertu či divadla je dnes prosba, aby diváci vypnuli mobil. Každá věc má své výhody a nevýhody, není tu ztráta soukromí?

-- V naší obci chybí možnost koupání a mnoho rodin si pořizuje vlastní bazén. Když se spočítá, kolik se platí ve městě na koupališti, nebo ve Slatinicích, Poděbradech, rodinám s dětmi se tato investice za čas vyplatí.

-- Rodinné rozpočty dostávají v domácnostech školáků na přelomu srpna a září pořádně zabrat. Začátkem školního roku jako by výdaje neměly konce: nakoupit školní pomůcky, zaplatit jazykové a zájmové kroužky, stravování, dopravu dětí. Zadarmo dostávají některé základní pomůcky jen žáci prvních tříd /za 200 Kč/ a to obvykle sešity, barevné papíry, pastelky, vodové barvy, štětce, voskovky, desky na abecedu, první pero, čtvrtky. Žáček prvňáček potřebuje aktovku – nejlevnější od 400 Kč, penál od 90 Kč, bačkory /130 Kč/, obaly na knihy a sešity, cvičební úbor, a další drobnosti. Starším dětem učebnice zapůjčuje škola, na soukromých školách hradí rodiče všechno. Na vysokých školách si studenti hradí vše. Je opět pravdivé rčení, že studium je drahé koření, jak se lze do číst v „Káju Maříkovi“, knize oblíbené před padesáti lety.

-- Současná rodina se nachází zřejmě v největší krizi dosavadní historie. Rodina slábne. Ženy odkládají mateřství až na pozdější dobu, mnohdy i za třicátý rok – porodnost klesá, dramaticky rostou počty těch, kteří nechtějí mít děti vůbec. Kam

se ztrácí normální, fungující rodina? Výchova dětí i partnerské vztahy se stávají téměř rizikem. Ubylo rozvodů, ale to jen proto, že mladí dávají přednost volnému soužití před svatbou. Tento vývoj se nevyhýbá ani naší obci.

-- Začátek listopadu je zasvěcen vzpomínce na mrtvé a hřbitov se jako jiná léta oblékl do květinového hávu osvětlený stovkami svíček. Liturgická památka zemřelých, která připadá na 2. listopad, se lidově označuje „Dušičky“. Vzpomínka na zemřelé má dávnou tradici. Zdomácněla už ve 14. století v Římě. Začala se v křesťanské církvi slavit den po slavnosti Všech svatých, stanovené na 1. listopad. Pro katolíky je tento svátek vzpomínkou na ty, kteří ještě nejsou připraveni na vstup do nebe a jsou v očistci. V některých vsích v dřívějších dobách v době Dušiček pekly hospodyně zvláštní pečivo pro žebráky a chudé. Letos byla výzdoba hrobů mnohem krásnější než jiná léta, přálo počasí a ve vázách a květináčích převládly živé květiny.

-- Dne 26.června vyšel v novinách MF Dnes /Mladá fronta/ zajímavý článek s názvem: „Kdo bude vlastnit pozemky na Hané?“. Citace v úvodu článku: „jakou cenu bude mít v příštích letech hanácká černozem a komu nekonečné lány v Hornomoravském úvalu budou říkat pane? Sedlákům z vedlejší dědiny nebo zahraničním společností?“

Tržní cena za hektar pozemků se u nás pohybuje kolem 50 až 60ti tisících Kč, pokud má dobrou polohu a kvalitu /a to naše má/, zatím co v oblasti východního Německa přijde hektar na 300 000 Kč a v západním Německu až dvojnásobek. Můžeme se divit, že je o naši půdu zájem, obzvlášť, když po vstupu do Evropské unie by se tato investice zúročila.

Cizinci u nás nesmějí nakupovat a po vstupu do unie ještě 7 let, ale lidé jsou vynalézaví a tento zákaz obcházejí. Hanáckou černoze sice cizinci neskupují tak masivně jako v pohraničních oblastech, ale i u nás se již objevily první „štiny v rybníce“. Nikdo se tím zatím nezabývá, ale přes třetí osobu je koupě u nás možná. Spekulativní nákupy tady jsou a budou, tomu nikdo nezabrání, ale musíme se snažit, aby to nebyla masová záležitost. Ještě, že prodej půdy na Hané trochu komplikuje roztržitost pozemků. Na rozdíl od Čech tady totiž šlechta nevlastnila tak rozsáhlé pozemky a většina lánů má desítky i stovky vlastníků. Pozemkový fond začal prodávat louky a ornou půdu ve vlastnictví státu s předností pro ty, kdo zde chtějí hospodařit. Ale ani tu nelze zabránit spekulativním nákupům.

Netýká se to i nás? Těžko zjistit, ale článek je doprovázen velkou fotografií /ilustrační záběr/ pole s pohledem na Kosíř přes naši obec.

-- Při letošním sčítání lidu, domů a bytů největším překvapením byl veliký úbytek věřících. Před 10 lety kolonku ve sčítacích arších „bez vyznání“ ztrhlo jen 39,9 %, letos to bylo již 58 % a nejmarkantnější pokles je u římskokatolické církve.

V naší obci to není o moc lepší než v republice, religiozita má klesající tendenci a je horší než před rokem 1989. Pan farář již vyučuje děti jen na faře, protože je jich velmi málo.

Náš kostel tak, jak vypadá, je z tereziánské doby, z 18. století. Spadají pod něj i Topolany a v naší obci je jedinou architektonickou památkou. Již ve středověku tu stál malý kostel či věž. Svou velikostí nevyhovoval. Nový kostel se stavěl zajímavým způsobem. Starý zatím zůstal, kolem se budovaly základy nového,

většího, dále zdivo, zaklenutí a teprve pak starý kostel byl zbourán. Tehdy do enklávy patřilo 5 obcí, Bystročice, Hněvotín, Nedvězí, Nemilany a Slavonín. Kostel má pozdně gotické přízemí a další patra jsou již renesanční – následek oprav po požárech. Uvnitř kostela je 5 barokních oltářů s památkově chráněnými obrazy.

V noci z 13. na 14. září 1994 při bouřce byl kostel vyloupen. Lupiči využili hluku při bouřce, vypáčili dveře od věže, vloupali se dovnitř a ukradli 8 sošek andílků, 1 barokní ciborium a sošky z Betléma. Škoda činí asi 100 000 Kč, ta historická je nenahraditelná. Zatím se nic z ukradených věcí nenašlo.

Již několik let se pan farář Eduard Krumpolc stará o opravu kostela, která je po letech velmi nutná. Rozestupovala se klenba, 70 let nebyl kostel vymalován, celkově je poškozen vlhkostí. V letošním roce se podařilo opravit klenby, zapravit praskliny, byla opravena štukatura, vymalováno. Opravy probíhají již několik let a došlo i na varhany, které byly 8 let nefunkční. Byly rozebrány k opravě a opravuje se i podlaha kůru. Chystá se obnova umělého mramoru a zlacení, dojde i na ornamentální výzdobu, která je v současné době zničená. Je velikou zásluhou našeho pana faráře, že se o náš kostel tak dobře stará, takže tato jediná památka zůstane obci zachována.

Finanční odbor okresního úřadu přispěl částkou 300 000 Kč a obec tento obnos zvýšila o 50 000 Kč. Oprava kostela není levnou záležitostí a přispívají i občané.

-- Setkávání volyňských Čechů organizuje od roku 1988 výbor složený z pana Tenglera, který byl iniciátorem akcí, dále pan Nerad Josef, Polák Vladimír, Marek Antonín, Kočí Josef a z Babic pan Viktor Ráže. Babice u Šternberka mají samostatnou organizaci, žije jich v obci 40. První setkání se uskutečnilo v roce 1988, druhé v roce 2000 a třetí letos. Sjelo se 180 lidí do našeho Kulturního domu. O program se postarala škola, svačinu a oběd měl na starosti POPOrest a k dobré náladě hrála Hanácká dechovka Sigmý Lutín pod vedením pana Zdeňka Zapletala. Stylovost hudby dokládaly hanácké kroje. Hudebníci jsou jak od nás, tak z Lutína. Na setkání se sjeli volyňští Češi ze Žatecka, Brněnska, Prahy a samozřejmě z Olomoucka. Po pěkně prožitém dni se spokojeně rozjížděli do svých domovů s nadějí na další setkání. V programu nebylo zapomenuto na padlé za druhé světové války, mezi nimi bylo nemálo právě volyňských Čechů.

ZÁVĚR

Rok opět rychle uběhl, někdo se odstěhoval, jiní se přistěhovali, lidé umírali, noví se rodili – koloběh života se nezastavil, stále se opakuje a je na nás, abychom si život připravovali lepší, hezčí, pohodlnější, neuspěchaný, a to poslední je právě v dnešní době přání asi málo splnitelné.

Je potěšitelné, že rok od roku přibývá květin v oknech, pěkné předzahrádky a čistší chodníky.

OBSAH

Úvod	Strana 2
Počasí	3
Obecní úřad	8
Splašková kanalizace	16
Zpráva o hospodaření	19
Obyvatelé	21
Školství	23
Základní škola	24
Mateřská škola	29
Zemědělské družstvo	30
Firmy – WANZL	31
FAMO	32
Přehled firem v obci	32
Obchod a služby	33
Organizace	34
Hasičský sbor	35
Myslivecké sdružení	35
Český červený kříž	36
Český svaz žen	36
FC Hněvotín	37
Kaleidoskop	38
Závěr	43

Příloha – historie původu a oslav Velikonoc

Zápis za rok 2001 má 44 listů a byl schválen komisí pro školství a kulturu dne 18. 11. 2003.

P Ř Í L O H A ke kronice na rok 2001

HISTORIE původu a oslav VELIKONOC

Kde se Velikonoce vzaly? Začaly se slavit na památku vysvobození Židů z Egypta a byly oslavou toho, že Hospodin, když hubil prvorozence v Egyptě, přešel a ušetřil domy Židů, které byly označeny beránčí krví. Říká se mu pesach.

Křesťanství je slaví na památku Kristova utrpení a zmrtvýchvstání. Původně navazovaly na židovský svátek pesach a křesťanství v nich spojilo náboženský obsah s pohanskými svátky jara a znovuzrození přírody.

S Velikonocemi se pojí různé lidové zvyky, které lze vystopovat až do dob předkřesťanských. Až do dneška přetrvává jarní úklid. Měl a má za úkol zbavit domácnosti všeho starého, zimou opotřebovaného, v dobách minulých určitě i všeho, co souviselo se zimními chorobami a mohlo uchovávat jejich zárodky. Proto to praní, větrání peřin, v dřívějších dobách výměna slámy a bílení vápnem. Barvení vajec přišlo až mnohem později jako symbol nového života. Symbol beránka přešel do křesťanského pojetí Velikonoc od Židů. Byl a dodnes zůstal obrazem oběti. I pomlázka, která zůstala do dnešních dnů, byla původem symbolem probouzejícího se života v rostlinách.

Velikonoční dny: Květná neděle – den, kdy Kristus vstoupil do Jeruzaléma

Zelený čtvrtek – den poslední večeře Páně

Velký pátek – den ukřižování Krista

Bílá sobota – den pohřbení Ježíše do hrobu

Velikonoční neděle – den zmrtvýchvstání Krista

Velikonoční pondělí – den, kdy se vzkříšený Kristus zjevil 2 učedníkům na cestě do Emauz.

Nejvíce živo bylo na Velikonoční pondělí, kdy umně spletené „mrskačky“ či „tatory“ ovázané barevnými pentlemi mají probudit mízu v těch, koho se dotknou. Převzal se i zvyk polévání studenou vodou, u nás často raději voňavkou.

Dnes už se nezabíjí beránek, ale peče se cukrový, zdobený bílou polevou, méně čokoládový. Doma pečené mazance hodně žen vyměnila za koupené, a tak zvané jidáše, kapané medem, dnes umí málokdo. Co bylo dříve pochoutkou dnes již nestačí.

Už ani nepamatujeme, že k velikonočním tradicím patří i předvelikonoční čas, který začínal po masopustu Popeleční středou, šest neděl před Velikonocemi. Ty jsou pohyblivým svátkem a připadají na první úplněk po 21. březnu, takže se pohybují od konce března do druhé poloviny dubna. Bylo tak stanoveno na ekumenickém koncilu v maloasijské Niceji roku 325. Počátek tedy v dobách dávno minulých. Předcházela jim v některých církvích 40ti denní půst, který se v našich podmínkách nedodrží už dlouhou dobu.

Každá neděle měla svůj název, první se jmenovala Pučálka, kdy tradičním pokrmem byl naklíčený hrách, pražený, sypaný pepřem nebo polévaný medem. Pro děti se pekly preclíky a zavěšovaly se na větvičky jako dárek liškám – odtud také název Liščí.

Druhá se jmenovala Samometná, černá nebo Pražná a ženy se oblékaly do černého a smýčilo se, malovalo, uklízelo. Jídlem byla pražená naklíčená zrna obilí.

Kdo třikrát kýchl na Kýchavou neděli, byl po celý rok zdravý.

Na Družební neděli se pekly koláče s mákem, tvarohem a povidly. Jedly se při posezeních chlapců a dívek. O páté, postní neděli Smrtná se vynášela smrtná, také se jí říkalo Morana, u nás Mařena. Byla to bohyně zimy udělaná ze slámy a oblečená do ženských šatů. Průvod ji za zpěvu vynesl za ves a tam ji spálil nebo hodil do vody. Pak zde mládež ustrojila „léto“, což byl vršek smrčku ozdobený stuhami a vyfouklými vajíčky a s ním za zpěvu obcházela všechna stavení.

Květná neděle je poslední postní nedělí, kdy se světily kočičky /vrbové proutky/ a postní jídla. Peklo se obřadní pečivo, což byla miminka, rácci a jidáše.

Následuje pašijový týden. Pašije jsou dramatickým zpracováním a předváděním liturgických textů, které jsou rozšířeny o světské prvky. Název pašije je od původního židovského „pascha“. Na Modré pondělí a Šedivé úterý se konaly mše, nemělo se pít ani kouřit. Jedl se hrách a čočka, malovala se vejce. Na Zelený čtvrtek se mělo jíst jídlo zelené barvy – špenát, zelná polévka s libečkem. Pekly se opět jidáše, mazance, beránky a figurální pečivo. Na Velký pátek se naši předci chodili omývat k potoku, aby byli zdraví a šťastní. Omývali i zvířata, kropili dům na ochranu proti nemocem a požáru. Byl půst, nejedlo se žádné maso, nevařilo se, uhasl oheň v kamnech. Jedla se sladká jídla jako žemlovka, pila se káva.

Oheň se rozdělal až na Bílou sobotu, znamenalo to nový život pro obyvatele domu. Pekl se chléb a nádivka s kopřivami s uzeným masem. Konala se velká mše svatá, Ježíš Kristus vstal z mrtvých.

Velikonoční neděli – Hod Boží – trávila rodina pohromadě bez cizích návštěv. U svátečního stolu otec oloupal vařené vajíčko a rozdělil je všem přítomným. Každý svůj kousek snědl, aby nezabloudil a vždy se mohl vrátit domů. Podávala se ta nejlepší jídla, hlavně skopové maso, mazance, jidáše, pil se punč a sladká rosolka. V našich krajích se jedlo kůzlečí, které vy mizelo z trhu a začíná se znovu pomalu objevovat v obchodech.

/Nároky našich předků byly diametrálně odlišné od současných. Dnešní člověk není většinou moc ochoten se nechat v něčem omezovat./

Malování vajec a „šmigrust“ přetrval do dnešních dnů a v některých sousedních obcích obnovují masopustní zvyky. Zmodernizované vynášení basy na konci, masopustu předvedl pedagogický sbor s dětmi naší školy.

Jaký vlastně býval hanácký masopust? Končival ostatkama, což bývaly poslední 3 dny před škaredou /Popeleční/ středou. V neděli odpoledne se chasa sešla před hospodou s prvním stárkem, kterého si zvolila v minulém roce na 1. máje. Přišli muzikanti /kde bylo málo peněz, jen harmonikář/ a šli pro první stárku, pak druhou, a nakonec k rychtáři – později starostovi – aby jej požádali o vydání práva. Představovala je šavle, ozdobená dětskou sukénkou, věnečkem a pentlemi. Po složení slibu první stárek převzal právo a všichni se vrátili do hospody. Zavádění práva začínalo obřadním hanáckým tancem „cófavó“. Právo se vyplácelo „ferulí“, což byla dřevěná klapačka. V neděli a v pondělí se tancovalo až do rána, děvčata, přicházející na večer, házela do věnce. Vstupné se tehdy

nevybíralo. V neděli i v pondělí tanec zahajoval první stárek s první stárkou a byla to veliká čest. Tyto dny patřily mladé chasé a co se v dědině stalo /a nebylo toho málo/ soudil mladý první stárek. Mimo tanec chodily v tyto dny po dědině maškary, chlapci přestrojení za medvědy, kobyly, za baby, nevěsty, cikány i kominíky, myslivce, za vojáky i žebráky. Po obejití dědiny se vrátili do hospody a tanec pokračoval. Jeden z posledních tanců byl „Na konopě“ a ten tančovali staří i mladí a hodně vyskakovali, aby se urodilo hodně konopí a lnu. Někdy přidávali tanec na brambory, aby měli jistotu, že nebudou mít bídu. V úterý o půlnoci přestali muzikanti hrát a chlapci po chovali basu obvykle ji uložili na půdu. Nad basou se hodně nahlas naříkalo, aby se jim zase vrátila a říkání bylo obvykle veršované. Ráno šli všichni svorně na popelec.

Těmito řádky jsem chtěla připomenout, jak vlastně Velikonoce a dobu před nimi prožívali naši předkové. Některé ze zvyků přežily do dneška, k některým se vracíme.

Červenec 2001